

מסורת הש"ס

(א) ומרים ב:ג, (ב) לעיל נט. לקמן עב: (א) לקמן סג: (ד) ג'ל נאמר הכא במנחת חנוה ונאמר הכא במנחת חנוה: ז"ק וכן חי' בספר(א), נדבס: ז"ק וכן חי' בספר(א), (ס) ז"ק מ"ו, (ז) ויקרא ב:ג, (ז) י"א מהי"ד ול יתן בלבוה: (ז) כמות הסיד' אח"כ ד"ה עליה שפעת כו'. ז"ק ונשיך' לק' נט: (ח) ונשיך' מוס' פסחים לג: ד"ה וכן ומוס' נשיך' כ: ד"ה לנלא ומוס' ב"מ מו. ד"ה קומס, (ט) מןמוס' שם. ז"ק, י' פלה. ז"ק.

תורה אור השלם

1. ואם לא חשיג ידו לשתי' חורים או לשני בני יונה ודביא את קרבנו אשר חטא עשירת האפה סלת לחטאת לא ישים עליה שכן רלא יתן ע'קה לבקר כי חטאת היא:

2. והבאת את המנחה אשר יעשה מאלה לזי' והקריבה אל הבית והגשיה אל הוקוס: ויקרא ב ח

הגהות הב"ח

(א) רש"י ד"ה בגופה וסי' חורים או לשני בני יונה אשר יעשה מאלה לזי' והקריבה אל הבית והגשיה אל הוקוס:

מוסף רש"י

כל היבא דתנן. לטומא מנחות עשר תנן. לטומא מנחות שוות בדין אחד מנחות וכן שכן נתן כלי שיש בו שמן על כלי שיש בו מנחה חוטא לא פסלה הואיל ולא עירבב במנחה גופה: בגופה של מנחה הכותב מדבר לא יתן עליה (א) לאישים ראפי' כהן אחד:

(א) נראה דל"ל דלא יתן עולה שכן לאשים סי'.

כל המנחות באות מצה

וְאֵין רָבוּ אַחֵר רָבוּ. דְּגַבִּי שֶׁמֶן כְּמִצֵּה עֲלֶיהָ דֵּהִינּוּ כֹמֶת וְגַבִּי לְבוּנָה כְּמִצֵּה עֲלֶיהָ דְּמִשְׁמַע עַד דְּלֵאִכָּא שִׁיעוּרָא):
(בלבונה כמיצו**)** נמניה ומניה כמית דכמיצ (ויקרא כג) ונתן לכהן את הקדש ובהיהל נמניה כמיצה אכילה חן וכל אכילה כמית. עליה משמע דמנחה נמי בעינן כית היו

רבו אחר רביו דגבי שמן כמיצ עליה דהיינו כית וגבי לבונה עליה היו רבו אחר רביו ואינו אלא למעט דגבי לבונה לא בעינן כית מנחה אלא דעל משהו נמי חייב: **מי בעינן שימה.** דשמן דומיא דנמנית לבונה דלא מחייב אלא כמית אי לא: **יכול בשני כהנים.** דלא יתמייכו שני לאוין עד שיהו שני כהנים אחד נותן שמן ואחד נותן לבונה אצל חד כהן לא מחייב אלא חד לאו: **בגופה של מנחה הסכות מדבר.** תלויין שני הלאוין כיוון שנתן שמן ולבונה על המנחה חייב שהים לא שנה חד ולא שנה תרין: **(א) יכול לא יתן כלי כו':** בגופה של **מנחה.** עד שעירב את השמן או הלבונה במנחה: **מתנאי' כל שאין לה קמיטה.** להמיר שירים לכהנים: **אין לה הגשה.** דקדקני בצרייתא לקמן ויאלו אלו מנחת כהנים ומנחת כהן משחי שאין מהן לכהנים: **גב' עשר סנן.** בתמי לישני כדפרישית לעיל שנים ונראה לפרש דמייירי בשתי מנחות הנעשות בשני כהנים **אם המנחה** צההוא קרב כמיצ והגשיה אל המזבח: **אלא קומץ בלכד.** שנעשה לה: **מנחה כו'.** שטעוניה הגשה קודם קמיטה: **ורין הוא.** דמנחת חוטא טעוניה הגשה ולא זריץ קרב: מנחת

אומר אין לי שטעון הגשה מנחה **אין מנחת חוטא מנין**

כל המנחות באות מצה פרק חמישי מנחות ס.

מי בעינן שימה דומיא דנתינה או לא. צפ"ק לכריתות (דף ו:): פליגי רבי יהודה ור"מ גבי שמן המשחה דר' מאיר סבר על כשר אדם לא יסך וכמיצ ואשר יתן ממנו על זר מה סיכה כל שהוא אף נמניה כל שהוא ור' יהודה סבר ילפינן נמניה דזר מנמניה דעלמא מה

הוי רבוי אחר רבוי ואין רבוי אחר רבוי אלא למעט ואיכא דאמרי אמר רב יצחק בר יוסף בעי רבי יוחנן נתן משהו שמן על גבי כזית מנחה מהו מי בעינן שימה כנתינה או לא תיקן: נתן שמן על שיריה: ת"ר **י** לא ישים **א** עליה שמן ולא יתן יכול בשני כהנים תלמוד לומר עליה בגופה של מנחה הכתוב מדבר ולא בכהן יכול לא יתן כלי על גבי כלי ואם נתן פסל ת"ל עליה בגופה של מנחה הכתוב מדבר: **מתנאי'** ^(א) **שטעוניה הגשה ואין שטעוניה תנופה** **א** הגשה ותנופה תנופה ולא הגשה לא תנופה ולא הגשה **א** ואלו שטעוניה הגשה ואין שטעוניה תנופה מנחת הסולת והמחבת ומרחשת והחלות והרקיקין מנחת כהנים ומנחת כהן משיח מנחת נכרים מנחת נשים ומנחת חוטא **א** רבי שמעון אומר מנחת כהנים ומנחת כהן משיח אין בהן הגשה לפי שאין בהן קמיצה וכל שאין בהן קמיצה אין בהן הגשה: **גב'** ^(א) **אמר רב פפא כל היכא דתנן עשר תנן כאי קמ"ל לאפוקי מדרבי שמעון** ^(א) **דאמר במחצה חלות ובמחצה רקיקין יביא קמ"ל דלא:** מנא הני מילי דתננו רבנן אילו נאמר ² **והבאת אשר יעשה מאלה לה'** ^(ז) **והקריבה אל הכהן והגשיה הייתי אלא קומיץ בלכד מנחה מנין תלמוד לומר ת"ל את המנחה ורין הוא נאמר** ^(ז) **הכא**

מנחת

דטעל ככל שהוא דכהמירו כך איסורו ובמסכת פיאה בשמעמא קמיייתא צירושלמי משמע דלין לה שיעור כלל והא דלא מני לה כהדי הנך דלין להס שיעור משום דלין אדם עשה כל גורנו תרומה משום דכמיצ ראשית ששיריה ניכרין ומתן כהונות אין שייך להוכיח כאן דלא שייך כזה לא פרטות ולא כות ס': **יבול** בשני בהנים ת"ע עליה. פירש בקונטרס שלא יתמייכו בשני לאוין על הלבונה ועל השמן אלא שני כהנים אחד נותן את השמן ואחד נותן את הלבונה אצל חד כהן לא מחייב אלא חד לאו וקשה כיון דכמיצי שני לאוין למא לא יתמייצ כהן אחד ¹ כמו שנים ונראה לפרש דמייירי בשתי מנחות הנעשות בשני כהנים דהכי אורחא דמילתא משום כרזו עס הדרת מלך דהא כנעוספת חוה וזקן וחלצים מטפלים בו שלשה כהנים משום כרזו עס הדרת מלך דלקמן (דף כג.) כל שכן בשתי מנחות והכי קאמר יכול בשתי מנחות דווקא כמיצי שני לאוין שזואת נתן שמן וזואת נתן לבונה דאילו במנחה אחת כיון דככר נתן עליה שמן הרי היא פסולה ולא מחייב תו אלבונה כדאשכחן לעיל (דף מ.) בהמחמתן את הפסולה דפטור ואע"ג דהתם כמיצ לה' דדרשינן כשהי ולא פסולה אימא מההם ילפינן ת"ל עליה בגופה של מנחה הכתוב מדבר לחייב שני לאוין וקתא קשה דאימא דקרבא מייירי בשנתן השמן ואת הלבונה כבת אחת ושמה אי אפשר לנאמא שני נמי סתם קרבא אורחיה כזה אחר זה כמו שרגילין במנחות שיש בהם שמן ולבונה ור"ת מפרש יכול בשני כהנים כלומר בשני ^(א) דברים שזה נתן שמן וזה נתן לבונה והוא הדין כאדם אחד כזה אחר זה אלא משום דאורחא דמילתא ששני כהנים רגילין לעשות משום כרזו עס הדרת מלך ואמתני' קאי דחייב על השמן כפני עצמו ועל הלבונה כפני עצמה ובעי אי חייב כזה אחר זה על שמהין אע"פ שנפקלה בשמן מידי דהוי אמחמתן אחר מחמתן או כיוון דנפקלה אינו חייב ומתני' בשתי מנחות כאלתה נתן שמן ובאלתה נתן לבונה ת"ל עליה בגופה של מנחה יאא נותן שמן על הלבונה או לבונה על השמן שאין זה בגופה משמע כשרה ולא פסולה: **רב"י** שמעון אומר מנחת כהנים ומנחת כהן משיח אין בהן

הגשה אפי' שאין בהן קמיצה. תימה אלא מעמה מנחת חוטא של כהנים תהא טעוניה הגשה דהא בעיא קמיטה לר' שמעון דנתנן פרק ואלו מנחות (ולקמן עב:): רבי שמעון אומר מנחת חוטא של כהנים נקמאת והקומץ קרב כפני עצמו והשיריים קריבין כפני עצמן וכי תימא הכי נמי הא קא"ר שמעון בגמרא מרבה אני שאר מנחות שיש מהן לאשים וזאוח בגלל עצמן ויש מהן לכהנים ומוציא אני שמי הלחם ולחם הפנים שאין מהן לאשים ומנחת נסכים שאינה כזהא בגלל עצמה ומנחת כהנים ומנחת כהן משיח שאין מהן לכהנים אלמא יש מהן לכהנים בעי ועוד קשה דשכן הכא עיקר טעמא דהכי הוה בעי למימר ר' שמעון אומר מנחת כהנים ומנחת כהן משיח אין בהן הגשה לפי שאין מהן לכהנים או בגמרא ליתי בצרייתא מרבה אני שאר מנחות שיש בהן קמיטה ומוציא אני כל אלה שאין בהן קמיטה ונראה לפרש דקמיטה דנקט הכא אע"ג דלישנא משמע דלטעמא נקטייה על כרחין לא נקטייה לטעמא אלא ללללא דעלמא דכל שאינו בקמיטה אין בו הגשה דשמעינן מכלל זה שמי הלחם ולחם הפנים ומנחת נסכים ומנחת כהנים ומנחת כהן משיח **יא** ולא למימר קאמי דכל שיש בו קמיטה יש בו הגשה דיש שיש בו קמיטה ואין בו הגשה כגון מנחת חוטא של כהנים: **בגמרה** **חוטא** **בגין.** אשאר מנחות לא מהדר דהא כמיצ במנחת מרחשת (ויקרא ג) אשר יעשה מאלה משמע כל המנחות הכתובות שם מנחת סולת מנחת מחבת חלות ורקיקין מנחת העומר ומנחת סוטה כדדרשי ר' שמעון ור' יהודה אצל מנחת כהנים ומנחת כהן משיח לא מפרש ת"ק מנא ליה ואי צצין אז איכא למיפדך מה להצד השוה שבהן שכן נקמאות ויש מהן למצוח ולהכניס תאמר במנחת כהנים ומנחת כהן משיח דכולה כליל ואין כזה לכהנים ושמה לא חשיב לה פירכא אי נמי מאת המנחה נפקא ליה כי היכי דנפקא ליה מנחת חוטא ודכר תימה דשציק הכא מנחת כהנים ומנחת כהן משיח דהוא עיקר פלוגמיהיו דפליגי כזה ומתני' ר' שמעון ורצנן וגם זריץ לדקדק אמאי לא נפקי מואת תורת המנחה תורה אחת לכל המנחות ושמה משום דכמיצ התם והריס ממנו כקוממו מסולת המנחה ומשמנה את כל הלבונה משמע דאיירי בטעונות קמיטה וטעונות שמן ולבונה וזאוח סולת לאפוקי מנחת כהנים ומנחת כהן משיח דלין טעויות קמיטה ולא מנחת חוטא ומנחת סוטה דלין טעויות שמן ולבונה ולא מנחת העומר דסולת משמע חטיין חו כזה שערין ולא כמיצ כזה סולת אלא גרש ושמן ומיהו בריש פירקין

עין משפט ונר מצוה

סדר א"מ פ"ב מהל' מעשה הקרבנות הלכה ו:

שימה מקובצת

^[א] חיבתה עליה שמן נמוק:

^[ב] ותופה וליא תגשה תגשה ותופה: ^[ג] ר"ש אומר כו'. חימה מאן [הוא] דפליג אר"ש דלא אמרי בבמי דפליגי בבכיו וי"ל דדייתו דבי יהודה דאמרו בגמרא דר"ש מצריך [לחלת] קראי לפטע שתי הלחם ולחם תפינס ומנחת כהנים ומנחת כהן משיח ומנחת נסכים מאלה לחוציא שתי הלחם ולחם הפנים והקריבה לחוציא מנחת נסכים והגשיה לחוציא מנחת כהנים ומנחת כהן משיח ור' יהודה מאלה לדרשה אחריא רצה אחד מבאי רצה חמישין מבאי

ועיב' לא נשאר אלא חרי קראי והקריבה לחוציא ומסתבא מוקי לה חד לחוציא שתי הלחם ולחם הפנים וחד לחוציא מנחת נסכים אבל מנחת כהנים ומנחת כהן משיח מסתבא לא מספקין מהגשיה. תירא: ^[א] מאלה לה: וגו'. חיבות והקריבה אל הבית והגשיה נמוק: ^[ב] מנחת חוטא מנין. דבשלאמ שאר מנחות כתיב ואת תורת המנחה תורה אחת לכל המנחות ומנחת חוטא אינו בכלל דהא הגשה במנחת דרבה כתיב ודחייב ביה שכן ולבונה ובמנחת חוטא אין בה לא שכן ולא לבונה: ^[א] נאמר הבא וחיבת הכה מנחות: ^[א] מחיבות הוי רבי אחר רבי כו' עד דאיכא שיעורא נמוק: ^[ב] אכילה ואין אכילה בפחות כותי' הס"ד ואחר כך מה"ד בעיה דמשמע: ^[ג] על משהו נמי חייב צ"ע איכ' אכ' לפה לא מחייב בשמן על משהו. תירא: ^[ד] כמו שנים הוי נא ומבושל לוקח שתיס ופרי"ת יכול בשתי מנחות דוקא באחת נתן שמן ובאחת נתן לבונה הוא דמחייב ב' לאוין אבל באחד מנחה לא מחייב אלא אחד. וטעם יש בדבר דכיון דנתן את השמן הריא על מנחה פסולה ולא מחייב תו אנונית לבונה דאמריינן לעיל בגי' מחמתן אחר מחמתן בכחין את הכשרה אבל לא הפסולה ווא דנקט ב' כהנים אורחא דמלתא משום כרזו עס כו' וצ"ע קשת דגבי מחמתן כתיב לה' ודינה דרשינן כשרה ולא פסולה. תירא: ^[א] ולא למימר א' אי' היינו תין אין בהם קמיצה להכשיר השירים לכהנים. תירא:

(א) נראה דל"ל דלא יתן עולה שכן לאשים סי'.

(א) רש"י ד"ה בגופה וסי' חורים או לשני בני יונה אשר יעשה מאלה לזי' והקריבה אל הבית והגשיה אל הוקוס:

מוסף רש"י

כל היבא דתנן. לטומא מנחות עשר תנן. לטומא מנחות שוות בדין אחד מנחות וכן שכן נתן כלי שיש בו שמן על כלי שיש בו מנחה חוטא לא פסלה הואיל ולא עירבב במנחה גופה: בגופה של מנחה הכותב מדבר לא יתן עליה (א) לאישים ראפי' כהן אחד:

(א) נראה דל"ל דלא יתן עולה שכן לאשים סי'.

רבינו גרשום

נתן שמן על שיריה של מנחת חוטא אינו עובר כדאמרי' רבש הותר בשירי מנחות וכן שכן נתן כלי שיש בו שמן על כלי שיש בו מנחה חוטא לא פסלה הואיל ולא עירבב במנחה גופה: בגופה של מנחה הכותב מדבר לא יתן עליה (א) לאישים ראפי' כהן אחד:

(א) נראה דל"ל דלא יתן עולה שכן לאשים סי'.

(א) נראה דל"ל דלא יתן עולה שכן לאשים אי"י קאמי וכו' עד של כהנים אי"י היינו תין וכו'.